

Retningslinjer for lokalarkivers behandling af personoplysninger

November 2022

Indledning

Et lokalarkiv er et arkiv, der indsamler, registrerer, opbevarer og i visse tilfælde offentliggør privat arkivmateriale, som typisk er skabt af virksomheder, foreninger eller privatpersoner fra et afgrænset lokalområde.

Lokalarkiverne er ikke omfattet af reglerne i arkivloven og reguleres dermed af de almindelige databeskyttelsesregler, som findes i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Så længe lokalarkivet indsamler, registrerer, opbevarer og offentliggør materiale, som indeholder personoplysninger, i overensstemmelse med databeskyttelsesreglerne, vil det – som det hidtil har været tilfældet – være muligt at drive lokalarkiv.

Databeskyttelsesreglerne, som i vidt omfang består af retlige standarder, er imidlertid ikke altid lige lette at tyde. Det er derfor hensigten, at disse retningslinjer skal lette hverdagen for lokalarkiverne.

1. Hvad siger reglerne?

1.1 Typer af personoplysninger

Alle personoplysninger er beskyttelsesværdige. Dog er nogle personoplysninger mere beskyttelsesværdige end andre og nyder derfor efter reglerne en større beskyttelse.

Oplysninger som gamle holdfotos, skolebilleder, herunder klassebilleder, avisudklip, medlemskab af en sportsforening og andet lignende "lav-risiko" materiale er såkaldte "almindelige" personoplysninger. Sådanne oplysninger er derfor hverken følsomme eller i øvrigt *særligt* beskyttelsesværdige.

En anden type af oplysninger er – uagtet at disse ikke kan kategoriseres som følsomme – alligevel af en sådan karakter, at oplysningerne er *særligt* beskyttelsesværdige. Der findes ingen udtømmende liste over denne type af oplysninger, men *særligt* beskyttelsesværdige er oplysninger, som man som borger åbenbart kan forlange unddraget offentligheden. Det kunne være oplysninger om personnummer, skilsmisssager, sociale sager, straffesager o. lign.

Den sidste kategori af oplysninger betegnes som følsomme oplysninger. Sådanne personoplysninger er oplysninger om race eller etnisk oprindelse, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning eller fagforeningsmæssigt tilhørsforhold samt behandling af genetiske data, biometriske data med det formål entydigt at identificere en fysisk person, helbredsoplysninger eller oplysninger om en fysisk persons seksuelle forhold eller seksuelle orientering.

Det er kun de nævnte oplysninger, der er følsomme i henhold til databeskyttelsesreglerne.

1.2 Hvordan er reglerne?

Databeskyttelsesforordningen finder ifølge dennes artikel 2, stk. 1, anvendelse på behandling af personoplysninger, der helt eller delvis foretages ved hjælp af automatisk databehandling, og på anden ikke-automatisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register.

Databeskyttelsesloven har et tilsvarende anvendelsesområde, jf. lovens § 1, stk. 2.

Af databeskyttelseslovens § 2, stk. 5, følger endvidere, at loven og databeskyttelsesforordningen finder anvendelse på oplysninger om afdøde personer i 10 år efter vedkommendes død.

I følge databeskyttelsesforordningens artikel 6 er behandling kun lovlig, hvis og i det omfang mindst ét af forholdene i bestemmelsens litra a-f gør sig gældende. Behandling kan derfor ske på grundlag af bl.a. samtykke (litra a) eller på grundlag af en interesseafvejning (litra f).

Behandling af personoplysninger om race eller etnisk oprindelse, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning eller fagforeningsmæssigt tilhørsforhold samt behandling af genetiske data, biometriske data med det formål entydigt at identificere en fysisk person, helbredsoplysninger eller oplysninger om en fysisk persons seksuelle forhold eller seksuelle orientering er i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 9 imidlertid forbudt.

Dette forbud finder dog ikke anvendelse, hvis et af forholdene i databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, gør sig gældende. Forbuddet finder ikke anvendelse bl.a., hvis behandling sker på grundlag af samtykke (litra a).

2. Hvad betyder det for arkiverne?

2.1 Hvornår gælder reglerne?

Databeskyttelsesreglernes anvendelsesområde indebærer, at materiale, der indeholder personoplysninger, og som alene opbevares i papirform, ikke vil være omfattet af reglerne, medmindre materialet systematiseres på en sådan måde, at det får karakter af et register, dvs. at materialet er sorteret efter kriterier, der i sig selv ofte er personoplysninger, f.eks. navn eller personnummer. Det vil således få karakter af et register – og dermed være omfattet af reglerne – hvis der, f.eks. i et IT-system som Arkibas, registreres metadata om analoge arkivalier, som gør det muligt for arkivet ved at søge på kriterier relateret til en bestemt person at fremfinde analoge arkivalier relateret til denne person, f.eks. fordi det er muligt at søge på vedkommendes navn.

Hvis arkivet digitaliserer materiale, der indeholder personoplysninger, modtager materiale digitalt eller registrerer metadata som nævnt ovenfor, vil databeskyttelsesreglerne finde anvendelse, medmindre den person, hvis oplysninger det drejer sig om, har været død i mindst 10 år. Det indebærer, at man som arkiv skal have et grundlag for behandling af personoplysninger i databeskyttelsesforordningens artikel 6 og – hvis der er tale om følsomme personoplysninger – i artikel 9.

2.2 Hvornår kan man indsamle og offentliggøre materiale?

Hvis der er tale om materiale, der indeholder personoplysninger, som hverken er følsomme eller i øvrigt særligt beskyttelsesværdige, vil lokalarkiver uden videre kunne indsamle, registrere og opbevare oplysningerne på grundlag af en interesseafvejning, dvs. uden samtykke. Det kunne som nævnt være f.eks. gamle holdfotos, skolebilleder, herunder klassebilleder, avisudklip og andet lignende "lav-risiko" materiale.

Da det vil være mere indgribende for den, hvis oplysninger der er tale om, at oplysningerne gøres tilgængelige på internettet, bør materialet først offentliggøres, når det er 20 år gammelt, medmindre der skulle være en særlig årsag til at offentliggøre materialet. Det kunne være fordi, materialet indgår i en større sammenhæng i forbindelse med arkivets ønske om at vise en bestemt udvikling, f.eks. i forhold til det lokale fodboldhold eller lignende.

Endvidere bør man sikre sig, at oplysninger, som fremgår af (offentliggjort) arkivmateriale, ikke kan fremsøges på søgemaskiner, herunder på baggrund af metadata, ligesom man bør fjerne oplysningerne fra internettet, hvis den, som oplysningerne vedrører, beder om dette.

Er der tale om materiale, der indeholder oplysninger, som er følsomme eller i øvrigt særligt beskyttelsesværdige, kan materialet kun behandles på grundlag af samtykke, hvilket oftest ikke er praktisk muligt. Den person, som overdrager materialet til arkiverne, kan ikke samtykke på vegne af andre.

Sådant materiale bør derfor indsamles, registreres og opbevares på en måde, at databeskyttelsesreglerne ikke finder anvendelse, dvs. i papirform og uden at opbevaringen får karakter af et register. Det betyder bl.a., at der ikke må registreres metadata, som gør det muligt for arkivet at fremfinde arkivalier relateret til en bestemt person, f.eks. fordi det er muligt at søge på vedkommendes navn. Det betyder derfor i praksis, at der kan være materiale, som ikke kan registreres, herunder ved anvendelse af metadata, for at sikre at materialet ikke umiddelbart kan fremfindes ved at søge på kriterier relateret til en bestemt person.

Først når vedkommende, hvis oplysninger det drejer sig om, har været død i mindst 10 år eller materialet er 75 år gammelt, vil der kunne ske elektronisk registrering, opbevaring og offentliggørelse af materiale, som indeholder følsomme eller i øvrigt særligt beskyttelsesværdige oplysninger.

Dette gælder dog ikke i forhold til oplysninger, som tydeligvis er offentliggjort af den registrerede selv. Sådant materiale, f.eks. gamle valgplakater, kan uden videre behandles.

Det er endvidere vigtigt at være opmærksom på, at sædvanlige og ældre konfirmationsbilleder i en dansk kontekst ikke nødvendigvis skal anses for at udgøre en følsom eller i øvrigt særlig beskyttelsesværdig oplysning.

3. Retningslinjerne

På baggrund af det ovenstående anbefaler Datatilsynet, at lokalarkiverne følger nedenstående retningslinjer:

- Materiale, som alene indeholder "almindelige" personoplysninger (lav-risiko materiale), kan uden videre behandles (indsamles), men offentliggøres som det klare udgangspunkt først, når materialet er mindst 20 år gammelt. Det betyder bl.a., at det vil være i orden at publicere navne på personer i forbindelse med publicering af billeder, der er ældre end 20 år.
- Lokalarkivet behandler (indsamler) ikke følsomme personoplysninger eller andre særligt beskyttelsesværdige personoplysninger, herunder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, i digital form eller systematiserer sådanne oplysninger i et register, førend vedkommende, hvis oplysninger det drejer sig om, har været død i mindst 10 år, eller oplysningerne er 75 år gamle. Det betyder, at materiale, der indeholder sådanne oplysninger, alene kan opbevares analogt og uden at der registreres metadata, som gør det muligt for arkivet at fremfinde arkivalier relateret til en bestemt person, f.eks. fordi det er muligt at søge på vedkommendes navn.
- Lokalarkivets offentliggjorte materiale, der indeholder personoplysninger, og registrerede metadata, indekseres ikke af søgemaskiner.
- Lokalarkiverne sletter personoplysninger fra internettet, hvis den registrerede anmoder om dette.

Hvis lokalarkivet ønsker at behandle, herunder indsamle og offentliggøre, følsomme personoplysninger eller andre særligt beskyttelsesværdige personoplysninger digitalt eller systematisere sådanne oplysninger i et register, herunder ved anvendelse af metadata, som gør det muligt at fremsøge personoplysninger, f.eks. ved anvendelse af navn, kan dette kun ske med den registreredes samtykke, medmindre der er tale om oplysninger, der tydeligvis er offentliggjort af den registrerede selv, eller den, hvis oplysninger det drejer sig om, har været død i mindst 10 år eller oplysningerne er mindst 75 år gamle.

Retningslinjer for lokalarkivers behandling af personoplysninger

© 2022 Datatilsynet

Eftertryk med kildeangivelse er tilladt

Udgivet af:
Datatilsynet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
T 33 19 32 00
dt@datatilsynet.dk
datatilsynet.dk

Foto: stock

Datatilsynet

Carl Jacobsens Vej 35

2500 Valby

T 33 19 32 00

dt@datatilsynet.dk

datatilsynet.dk